Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15.02.2001, sp. zn. 7 Cmo 271/2000, ECLI:CZ:VSPH:2001:7.CMO.271.2000.1

Číslo: 16/2002

Právní věta: Jestliže došlo k zániku funkcí členů představenstva akciové společnosti, je povinností rejstříkového soudu tuto změnu zapsat do obchodního rejstříku (představenstvo vymazat) i přesto, že členové představenstva nebyli ve svých funkcích nahrazeni. To platí i u společností v likvidaci.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 15.02.2001

Spisová značka: 7 Cmo 271/2000

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obchodní rejstřík

Předpisy: § 187 odst. d obch. zák.
§ 200a odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Návrhem ze dne 17. 11. 1999 se obchodní společnost C., a. s., domáhala zápisu do likvidace, tedy zápisu osoby likvidátora, jakož i dodatku obchodního jména. Dále navrhla výmaz všech členů dozorčí rady a představenstva z obchodního rejstříku. Návrh podala na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 16. 3. 1999 o zrušení společnosti s likvidací a o projednání rezignací všech členů orgánů společnosti. V soudním spise se v té době již nacházel notářský zápis, sepsaný dne 16. 3. 1999 notářem JUDr. J. B., osvědčující konání mimořádné valné hromady téhož dne, a dále rezignace všech členů představenstva a dozorčí rady ze dne 15. 3. 1999.

K r a j s k ý s o u d v Plzni usnesením ze dne 19. 1. 2000 do obchodního rejstříku zapsal likvidaci společnosti včetně osoby likvidátora a z obchodního rejstříku vymazal všechny členy dozorčí rady. V části týkající se výmazu představenstva návrh zamítl. Jako důvod zamítnutí uvedl, že zápis vstupu společnosti do likvidace a likvidátora neznamená zánik všech oprávnění a funkce statutárního orgánu. Zápisem likvidace pouze přechází v rámci § 72 obch. zák. působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti na likvidátora zapsaného v obchodním rejstříku. Ani pak ovšem nedochází k zániku funkce statutárního orgánu, leč pouze k přechodu části jeho oprávnění na likvidátora. Nutnost obsazení funkce statutárního orgánu je důvodná, neboť v případech předvídaných v ustanovení § 71 odst. 3 obch. zák. je právě na statutárním orgánu, aby situaci řešil svoláním valné hromady, jež by jmenovala nového likvidátora.

Proti usnesení soudu prvního stupně v jeho zamítavé části podal v zákonné lhůtě navrhovatel odvolání s tím, že jediným, kdo má právo jmenovat či odvolávat statutární orgán společnosti je valná hromada akcionářů. Představenstvo samotné nemá na jmenování nového likvidátora žádný vliv a tudíž není dle odvolatele další existence představenstva nutná. Na osud společnosti bude mít vliv pouze jmenovaný likvidátor a pokud by mělo dojít k jeho výměně, je toto rozhodnutí jen na valné hromadě akcionářů. Odvolatel navrhl povolit výmaz představenstva z obchodního rejstříku.

Odvolací soud věc posuzoval podle obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2000, a to v souladu s ustanovením čl. VIII odst. 7 zákona č. 370/2000 Sb., přičemž postupoval dle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000, ve smyslu části 12, hlavy I. odst. 15 zákona č. 30/2000 Sb.

V r c h n í s o u d v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, když věcně soud prvního stupně nerozhodl správně. Proto usnesení soudu prvního stupně změnil.

Z o d ů v o d n ě n í :

Se soudem prvního stupně lze souhlasit v jeho závěrech o tom, že funkce členů představenstva, resp. funkce celého představenstva coby statutárního orgánu akciové společnosti, nezaniká spolu se zrušením společnosti s likvidací ani se zápisem této likvidace do obchodního rejstříku. Na zapsaného likvidátora skutečně ve smyslu § 72 obch. zák. přechází pouze část oprávnění statutárního orgánu směřujících k jednání jménem společnosti navenek (§ 70 odst. 3 obch. zák.) a tudíž představenstvu zbývá část oprávnění směřujících dovnitř společnosti, včetně práva resp. povinnosti v určitých případech svolat valnou hromadu akciové společnosti. Tímto případem je i zánik funkce likvidátora (§ 71 odst. 3 obch. zák.) a nutnost volby – jmenování nového lividátora (§ 219 obch. zák.).

Soud prvního stupně však chybil, když si dostatečně neuvědomil svoji funkci, resp. funkci zápisů do obchodního rejstříku, jež spočívá v zápisu skutečného právního stavu společnosti (§ 28 odst. 5, § 32 a § 200a odst. 2 o. s. ř.), tedy v dosažení souladu stavu zapsaného v obchodním rejstříku se stavem skutečným. To platí i pro rozhodování odvolacího soudu. V dané věci bylo navrhovatelem doloženo, že všichni členové představenstva dne 15. března 1999 na své funkce v představenstvu rezignovali, přičemž valná hromada konaná dne 16. 3. 1999 jejich rezignace projednala. Tím jim dle § 66 odst. 1 obch. zák. ve spojení s § 187 písm. d) obch. zák. ke dni 16. 3. 1999 zanikly funkce členů představenstva. Ostatně stejným způsobem zanikly funkce členům dozorčí rady, což soud prvního stupně akceptoval a jejich osoby z obchodního rejstříku vymazal. Zápis či výmaz členů představenstva akciové společnosti coby statutárního orgánu do, resp. z obchodního rejstříku, má charakter toliko deklaratorní, tedy pouze zobrazuje již nastalý skutečný právní stav. Jestliže došlo k zániku funkcí členů představenstva akciové společností, je povinnosti rejstříkového soudu tuto změnu do obchodního rejstříku zapsat, tedy představenstvo vymazat, a to i přesto, že členové představenstva nebyli ve svých funkcích nahrazeni. To platí i u společnosti v likvidaci.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadené zamítavé části a členy představenstva z obchodního rejstříku vymazal, což platí i u společnosti v likvidaci.